

„Kronika Tyczyńska”, red. Kazimierz Szczepański, Tyczyn 2020, nr 8

„Kronika Tyczyńska” jest czasopismem przeznaczonym dla szerokiego grona odbiorców, poczynając od historyków po mieszkańców i miłośników Ziemi Tyczyńskiej oraz wszystkich zainteresowanych dziejami Tyczyna, miasta w województwie podkarpackim w powiecie rzeszowskim. Stanowi ono bardzo ciekawe źródło informacji na temat dziejów Tyczyna i jest kopalnią wiedzy dotyczącej powstania Tyczyna, instytucji znajdujących się w mieście oraz jego mieszkańców od czasu powstania osady, nadania praw miejskich aż po XX wiek oraz czasy współczesne („Głos Tyczyna”). Genezy miasta Tyczyn nie da się oddzielić od historii państwa polskiego oraz sytuacji panującej na świecie i właśnie w takim kontekście została ona przedstawiona.

Pismo ukazuje się od 2017 roku. Numer 8/2020 to praca zbiorowa 17 autorów napisana pod redakcją Kazimierza Szczepańskiego. Została wydana z okazji 650 rocznicy śmierci Kazimierza III Wielkiego, który nadał prawa miejskie Tyczynowi w 1368 roku, oraz 30 rocznicy powstania samorządu terytorialnego w Polsce. 30 lat temu ukazał się również pierwszy numer „Głosu Tyczyna” jako pisma samorządu terytorialnego. Tematyka omawianego numeru „Kroniki Tyczyńskiej” poświęcona jest w pełni powyższemu rocznicom. Tom składa się ze wstępu napisanego przez redaktora oraz 23 artykułów różnych autorów. Dotyczą one tematyki związanej z genezą Tyczyna, poczynając od Kazimierza III Wielkiego, dziejów miasta oraz różnych instytucji: parafii, instytucji kredytowych, biblioteki, szkoły ludowej, jak również czytelnictwa, ochrony zdrowia, historii maturzystów tyczyńskich w rzeszowskim gimnazjum, akweduktu, społeczności żydowskiej zamieszkującej w Tyczynie, dziejów prasy oraz roli „Głosu Tyczyna”. Teksty: *Pileccy herbu Topór* oraz *Wdowa z Pilczy* dotyczą rodu, którego przedstawicielka Elżbieta została królową Polski. Osobny rozdział „Kroniki” stanowi część poświęcona zbiorowi Kazimierza Szczepańskiego w zasobach Archiwum IPN w Rzeszowie. Powyższe artykuły można czytać pojedynczo lub potraktować całościowo. Słabą stroną czasopisma jest brak chronologicznej oraz sensownej spójności artykułów. Moim zdaniem, należałoby zacząć od tekstu *Tyczyn* Marka Gosztyły i Michała Proksy, a następnie przejść do historii miasta (artykuł *Z przeszłości Tyczyna* autorstwa Juliana Niecia oraz *Sześć wieków parafii Tyczyn*, ks. Franciszka Malaka). W „Kronice” dostrzegam również brak tematycznego powiązania niektórych artykułów, np. pomiędzy artykułami dotyczącymi czytelnictwa w Tyczynie (*Biblioteki Towarzystwa Szkoły Ludowej* Kingi Pomes, *Czytelnictwo w Tyczynie*, Józefa Klimeckiego, *Z dziejów prasy w Tyczynie* Zofii Sokół) znajduje się artykuł *Ochrona zdrowia w dawnym Tyczynie*, autorstwa Józefa Klimeckiego. Powyższy artykuł należałoby zamieścić w grupie tematycznej dotyczącej finansów, oświaty i zdrowia (*Z dziejów tyczyńskich instytucji kredytowych*, autor Jan Basta, *Tyczyńscy maturzyści rzeszowskiego gimnazjum*, Józef Klimecki, następnie właśnie *Ochrona zdrowia w dawnym Tyczynie* tegoż autora).

W związku z tym, że miasto i gmina Tyczyn należy do powiatu rzeszowskiego, można by zamieścić tekst *Ile lat ma Rzeszów?*, autorstwa Wioletty Zawitkowskiej na końcu czasopisma, po artykule *Nasza historia wciąż się pisze. 20 lat „Głosu Tyczyna”*, autorstwa Barbary Samolewicz.

Szata graficzna odpowiada ściśle tematyce numeru wydania. Na pierwszy rzut oka widzimy herb miasta oraz fotografię króla Kazimierza III Wielkiego, któremu poświęcony jest 8 numer „Kroniki”, na okładce również znajdują się fotografie miejsc związanych z Tycynem.

Polecam jako ciekawą lekturę czasopisma dla wszystkich, którzy chcą poszerzyć horyzonty oraz pogłębić wiedzę na temat historii Polski.

Katarzyna Wędrychowicz

ORCID 0000-0002-5320-9890

DOI: 10.30657/pha.32.2020.22

(Uniwersytet Rzeszowski)

e-mail: katarzynawed@wp.pl